

EVROPSKA IZVAJALSKA AGENCIJA ZA
PODNEBJE, INFRASTRUKTURO IN OKOLJE
(CINEA)

CINEA.D – Naravni viri, podnebje, trajnostno modro gospodarstvo in čista
energija
D.1 – LIFE energija + LIFE podnebje

Razpis LIFE-2025-CET Pogosto zastavljena vprašanja

**NOVA POGOSTO ZASTAVLJENA
VPRAŠANJA različica 6. 10. 2025**

Kazalo

Pogosto zastavljena vprašanja, ki veljajo za vse teme.....	2
Pogosto zastavljena vprašanja po temah	3
LIFE-2025-CET-DHC	3
LIFE-2025-CET-ENERPOV.....	5
LIFE-2025-CET-LOCAL.....	6
LIFE-2025-CET-INDUSTRY.....	7
LIFE-2025-CET-PDA	9
LIFE-2025-CET-BUILD SKILLS	11
LIFE-2025-CET-BETTERRENO.....	14

Pogosto zastavljena vprašanja, ki veljajo za vse teme

So v okviru razpisa LIFE-2025-CET stroški infrastrukture in opreme upravičeni?

Stroški infrastrukture v okviru programa LIFE CET niso upravičeni. Glede stroškov opreme se lahko nekateri omejeni stroški opreme štejejo za upravičene do financiranja, če je v predlogu utemeljeno, da so nujno potrebni za izključni namen ukrepa. To lahko velja na primer za opremo za spremljanje in preizkušanje. Upravičenost stroškov opreme je predmet amortizacije v času trajanja projekta.

Kakšna je stopnja sofinanciranja?

Upravičeni stroški ukrepa bodo povrnjeni do najvišje stopnje financiranja, določene v sporazumu o nepovratnih sredstvih, tj. 95 %. Pri LIFE-CET ni potrebno utemeljevati financiranja preostalih 5 %.

Ali je mogoče nekatere projektne aktivnosti oddati v podizvajanje organizaciji iz države, ki ni samodejno upravičena do financiranja?

Ne glede na lokacijo podizvajalca so skladno s členom 6.2.B sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev LIFE stroški podizvajanja upravičeni, če so med drugim "oddani v skladu z običajnimi postopki naročanja upravičenca – pod pogojem, da ti postopki zagotavljajo izbiro podizvajalcev, ki ponujajo najboljše razmerje med ceno in kakovostjo (ali po potrebi najnižjo ceno) ter da ne obstaja nasprotje interesov« (glej tudi AGA – Annotated Grant Agreement). Posamezni podizvajalci v fazi priprave prijave ne smejo biti vnaprej določeni.

Ali so stroški, povezani z intelektualno lastnino (IPR), upravičeni?

Stroški, povezani z intelektualno lastnino, so v načelu upravičeni, če so razumni in upravičeni glede na potrebe projekta. Ustreznost teh stroškov za posamezno prijavo bodo presodili ocenjevalci.

Ali je mogoče v prijavi vključiti dodatne informacije preko spletnih povezav ali kot del prilog – na primer za utemeljitev določenih predpostavk?

Za zagotovitev enake obravnave vseh prijaviteljev razpisna dokumentacija določa omejitve na 65 strani za prijavni obrazec (del B). Zato morajo vse ključne informacije, povezane s prijavo, biti predstavljene znotraj teh 65 strani, in ne preko spletnih povezav ali v prilogah. To je tudi posledica dejstva, da imajo ocenjevalci omejen čas za obravnavo posamezne prijave (od tod tudi omejitve na 65 strani). Obvezne priloge vključujejo podrobno proračunsko tabelo in informacije o udeležencih, za temo PDA pa tudi tabelo naložb. Poleg tega je na voljo ena neobvezna priloga za nalaganje pisem podpore. Kakršnekoli dodatne informacije v teh prilogah (npr. podrobnosti izračuna učinka, opis pilotnih aktivnosti ipd.) ocenjevalci ne bodo upoštevali.

Če prijava temelji na že zaključenem projektu, ali je mogoče še naprej uporabljati spletno stran, razvito v okviru tega projekta?

V skladu z razdelkom 10 razpisne dokumentacije LIFE-2025-CET stroški vzpostavitve ločene spletne strani projekta v načelu niso upravičeni, razen če so ustrezno utemeljeni z nameni projekta. To velja tako za nove kot za že obstoječe spletne strani. Po drugi strani pa so stroški komuniciranja, povezani s predstavitvijo projekta na spletnih straneh ali družbenih omrežjih prijaviteljev, upravičeni. Če bo prijava izbrana za financiranje, bo upravičenost stroškov spletne strani dodatno preverila agencija ob pripravi sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev.

Kje lahko najdem več informacij o prejšnjih projektih LIFE CET?

Več informacij o projektih, ki so bili podprti v okviru različnih razpisov LIFE CET, je na voljo v [zbirki podatkov LIFE](#). Informacije so na voljo tudi na [portalu za financiranje in razpise](#), in sicer z izbiro „2021–2027“ pod „Programsko obdobje“ in „Program za okolje in podnebne ukrepe (LIFE)“ pod „Filtriraj po programu“. Projekte, ki izhajajo iz razpisov CET, lahko poiščete tako, da izberete teme, ki vsebujejo „CET“ v sklicu na temo. Upoštevajte, da je mogoče iskati tudi po ključnih

besedah.

Ali lahko organizacije iz držav, ki ne sodelujejo v programu LIFE, pridobijo financiranje?

Seznam držav, ki so upravičene do sodelovanja v programu LIFE, je na voljo [tukaj](#). To pomeni, da lahko organizacija s sedežem v državi, ki ne sodeluje v programu LIFE, sodeluje kot pridruženi partner v projektu LIFE CET na lastne stroške. Ta organizacija bi lahko sodelovala v projektu kot partner s financiranjem le, če se sodelovanje te organizacije šteje za bistveno za izvedbo ukrepa. Ti primeri so izjemno redki in bi lahko bili, na primer, kadar ima organizacija posebno znanje ali spretnosti, ki jih nima nobena druga organizacija v nobeni državi, ki je upravičena do programa LIFE.

Izjemni značaj se lahko določi šele v fazi ocenjevanja. Če je predlog ocenjen pozitivno in če se subjekt šteje za bistvenega za predlagani ukrep, se lahko izjemno financiranje odobri organizaciji iz države, ki ni upravičena. Možno je, da je predlog ocenjen pozitivno, vendar subjekt ni bistvenega značaja. V tem primeru se bo organizacija morala odločiti, ali bo sodelovala brez financiranja EU.

Kar zadeva oddajo podizvajalskih del, je treba upoštevati veljavna pravila o javnih naročilih. Poleg tega se lahko podizvajalskim delom dodeli le omejen del ukrepa, razen če je v pogojih razpisa dovoljeno drugače. Omejen del pomeni, da oddaja podizvajalskih del ostane sorazmerna tako v smislu deleža podizvajalskih nalog kot tudi v smislu deleža upravičenih stroškov. Sprejemljivo mejo oceni organ, ki dodeli sredstva, na podlagi narave ukrepa, ki se lahko razlikuje med programi in razpisi.

Ali lahko subjekt, ki usklajuje vlogo v okviru razpisa LIFE-2025-CET, prejme podporo od organizacije, ki ni del konzorcija („tretja stranka“), tj. za zagotavljanje administrativne podpore?

V skladu s pogoji sporazuma o dodelitvi sredstev LIFE, ki veljajo za LIFE CET, je to dejansko mogoče. Glede na to, ali koordinator namerava najeti podjetje ali neposredno skleniti pogodbo s fizično osebo, bi lahko zadevni stroški spadali v eno od naslednjih kategorij stroškov: „C3. Nakupni stroški – Drugo blago, dela in storitve“ ali „A2. Fizične osebe v neposrednem pogodbenem razmerju“. Podrobnosti o teh kategorijah stroškov najdete [v komentiranem sporazumu o dodelitvi sredstev](#) (zlasti na straneh 61–64 in 82–102). Stroški iz stroškovne kategorije C3 so upravičeni le, če izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost in so bili kupljeni v skladu z običajnimi nakupnimi praksami upravičenca – pod pogojem, da te zagotavljajo nakupe z najboljšo vrednostjo za denar (ali, če je primerno, najnižjo ceno) in da ni navzkrižja interesov (glej člen 12 sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev). Če upravno podporo zagotavlja podjetje (tj. stroškovna kategorija C3), naloge, dodeljene dobavitelju, ne smejo vključevati posebnih nalog usklajevanja koordinatorja, navedenih v členu 7 sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev LIFE, saj teh nalog ni mogoče prenesti ali podizvajati nobenemu drugemu upravičencu ali tretji osebi (vključno s povezanimi subjekti). Te naloge se nanašajo zlasti na npr. spremljanje izvajanja ukrepa, zagotavljanje vse komunikacije med konzorcijem in organom, ki dodeljuje nepovratna sredstva, ter razdeljevanje plačil, prejetih od organa, ki dodeljuje nepovratna sredstva, drugim upravičencem (glej tudi komentiran sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev, strani 151–152).

Pogosto zastavljena vprašanja po temah

LIFE-2025-CET-DHC	
	Kakšna je opredelitev »odpadne toplote«?
	V devetem odstavku 2. člena Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) je odvečna toplota opredeljena kot neizogibna toplota, ki nastane kot stranski proizvod v industrijskih obratih ali elektrarnah ali terciarnem sektorju in ki bi se brez dostopa do sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja neuporabljena odvedla v zrak ali vodo, kadar je bil ali bo uporabljen proces sproizvodnje ali kadar sproizvodnja ni izvedljiva.
	Kaj pomeni »daljinsko ogrevanje«?
	V devetnajstem odstavku 2. člena Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) »daljinsko ogrevanje« ali »daljinsko hlajenje« pomeni distribucijo toplotne energije v obliki pare, vroče vode ali ohlajenih tekočin iz centralnih ali decentraliziranih proizvodnih virov po omrežju do več stavb ali zemljišč za ogrevanje ali hlajenje prostorov ali procesno ogrevanje ali hlajenje. Energijo morajo porabiti drugje, torej jo mora porabiti drug gospodarski subjekt (zlasti tak brez pravne ali kapitalske povezave z lastniki ali upravljavci daljinskega ogrevanja in hlajenja), na omrežje pa morata biti priključena več kot en odjemalec in več kot ena stavba ali kraj.
	Je treba naložbene načrte izvesti pred koncem projekta?
	Konzorciji morajo pred koncem projekta pripraviti naložbene načrte ter v celoti prikazati in zagotoviti, da so načrti pripravljeni za izvajanje. Lastniki/upravljavci obratov za daljinsko ogrevanje in hlajenje (DOH) lahko začnejo izvajati naložbene načrte, npr. naročajo potrebne inženirske študije in dela, vendar ni pričakovati, da bodo vse naložbe izvedene med projektom.
	Morajo biti v predlogu obravnavane vse različne dejavnosti, navedene v opisu teme?
	V predlogu morajo biti cilji teme v vseh primerih ustrezno obravnavani. Predlagatelji bodo morali pokazati, kako bodo predlagane dejavnosti prispevale k reševanju izzivov in pričakovanim učinkom teme.
	So stroški opreme v okviru teme DOH upravičeni?
	Stroški opreme v okviru te teme niso upravičeni. LIFE CET ne financira stroškov opreme, temveč storitve in dejavnosti, ki lahko spodbudijo naložbe. V okviru teme niso financirani stroški infrastrukture, temveč storitve in dejavnosti, ki lahko spodbudijo naložbe na področju te teme.
	Kakšna so merila za »učinkoviti sistem daljinskega ogrevanja in hlajenja«?
	»Učinkoviti sistem daljinskega ogrevanja in hlajenja« pomeni sistem daljinskega ogrevanja ali hlajenja, ki izpolnjuje merila iz 26. člena DIREKTIVE (EU) 2023/1791 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 13. septembra 2023 o energetske učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (prenovitev).
	Je treba sisteme DH izbrati in opisati že v predlogu?

V skladu z besedilom razpisne teme morajo konzorciji prepričati ocenjevalce, da so načrtovane aktivnosti temeljene na trdnih osnovah in ne na domnevah brez ustrezne podlage. Na prijaviteljih je, da dokažejo interes oziroma zavezanost upravljavcev sistemov daljinskega ogrevanja. Predvideni ukrepi morajo biti izvedeni in morajo doseči pričakovane učinke, kot so opredeljeni v razpisni dokumentaciji.

Upoštevajte, da nekatere mestne oblasti, lastniki ali upravljavci že prejemajo podporo v okviru drugih projektov za pripravo svojih investicijskih načrtov. Nove prijave ne smejo podvajati (dela) že financiranih projektov. Več informacij o obstoječih projektih je na voljo v bazi LIFE projektov.

Projekti na področju daljinskega ogrevanja (DHC), ki so že prejeli podporo v okviru programa LIFE CET, so naslednji:

LIFE22-CET-HeatMineDH (101120948)

LIFE22-CET-SET_HEAT (101119793)

LIFE22-CET-SUPPORT DHC (101119914)

LIFE22-CET-Low2HighDH (101120865)

LIFE23-CET-DHC SwEEtch (101167575)

LIFE23-CET-GREEN HEAT LIFE (101167568)

LIFE23-CET-ENABLE DHC (101167576)

Je treba v projektni konzorcij kot polnopravne partnerje vključiti izvajalce javnih služb ali upravljavce DOH ali naj bodo raje vključeni le kot zunanji opazovalci, ki uporabljajo rezultate naložbenih načrtov?

V besedilu teme LIFE-2023-CET-DHC ni nujno zahtevano, da so upravljavci/lastniki obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja del konzorcija. Vendar morajo predlogi v skladu z besedilom teme jasno in prepričljivo prikazati interes/prizadevanje izvajalcev/lastnikov, ki jim je podpora namenjena, ter pojasniti vsebino podpore, ki jo je treba zagotoviti, in kako bo konzorcij to podporo zagotavljal na terenu.

So posodobitve stanovanjskih sosesk, ki jih oskrbuje daljinsko ogrevanje, upravičeni predmet naložbenih načrtov? Te posodobitve so bistvenega pomena za doseganje učinkovitega daljinskega ogrevanja.

	<p>V skladu z besedilom teme se je treba osredotočiti na zagotavljanje potrebne tehnične podpore za pripravo naložbenih načrtov za zamenjavo goriva v obstoječih sistemih daljinskega ogrevanja, da bi izpolnili merila za »učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje« ali nova omrežja daljinskega ogrevanja in hlajenja, če načrti temeljijo na nizkotemperaturni obnovljivi energiji ali odpadni toploti, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti obstoječim stavbam. Konzorcij mora v besedilu predloga pojasniti in utemeljiti izbrani način. Prav tako je treba v predloge po potrebi vključiti zahtevane deležnike, tesno sodelovati s potencialnimi strankami in zagotoviti ustrezno oceno tveganja.</p>
	<p>Je lahko naložbeni načrt usmerjen v sistem daljinskega ogrevanja, ki že obstaja, vendar se ne uporablja, a bi ga bilo mogoče oživiti, na primer z izkoriščanjem lokalno razpoložljive geotermalne energije?</p>
	<p>V ospredju mora biti opredelitev konkretnih načinov vključevanja nizkotemperaturne energije iz obnovljivih virov ali odpadne toplote, da se izpolnijo merila za »učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje«. Predlagatelji bodo morali pokazati, kako bodo predlagane rešitve prispevale k izzivom teme in pričakovanim učinkom.</p> <p>Tema zajema le nizkotemperaturno geotermalno energijo.</p>
	<p>Se toplota iz sežiga komunalnih odpadkov šteje za odpadno toploto?</p>
	<p>V devetem odstavku 2. člena Direktive (EU) 2018/2001 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) je sežig komunalnih odpadkov izključen iz virov odpadne toplote. Vendar se majhen del toplote, ki nastane med sežiganjem in se neporabljen odvede v zrak ali vodo, lahko šteje za odpadno toploto.</p>

	<p>Kako naj projektni partnerji dokažejo vpliv predloženih investicijskih načrtov in smernic na prehod na „učinkovite omrežje daljinskega ogrevanja in hlajenja“ ter na integracijo obnovljivih virov energije in odpadne toplote?</p>
	<p>Kot je navedeno v besedilu teme, morajo predlogi „količinsko opredeliti svoje rezultate in vplive z uporabo kazalnikov, navedenih za temo, kadar so ti relevantni za predlagane dejavnosti“, npr. število odobrenih investicijskih načrtov za obstoječe ali nove sisteme daljinskega ogrevanja in/ali hlajenja, ki jim omogočajo izpolnjevanje meril za „učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje“, opredeljenih v Direktivi o energetske učinkovitosti. Poleg tega morajo predlogi količinsko opredeliti tudi svoje učinke v zvezi s skupnimi kazalniki za podprogram LIFE Prehod na čisto energijo. Prijavitelji lahko predlagajo tudi svoje kazalnike. Te učinke je treba količinsko opredeliti tako za konec projekta kot za pet let po njegovem zaključku. Neodvisni ocenjevalci bodo ocenili ustreznost, ambicioznost in verodostojnost predlaganih števil glede na predlagane dejavnosti in pričakovane učinke, navedene v besedilu teme.</p>
	<p>Ali se to šteje za neskladnost in ali lahko ima posledice, če razviti investicijski načrti niso izvedeni v 5 letih po koncu projekta?</p>

	<p>Konzorciji morajo pripraviti investicijske načrte pred koncem projekta in v celoti dokazati in zagotoviti, da so načrti pripravljene za izvedbo. Lastniki/upravljalci DHC lahko začnejo izvajati investicijske načrte, npr. z zagotovitvijo potrebnih inženirskih študij in del. Vendar se ne pričakuje, da bodo vse naložbe izvedene med trajanjem projekta.</p> <p>V fazi ocenjevanja bodo neodvisni zunanji ocenjevalci ocenili, v kolikšni meri bodo načrtovane dejavnosti verodostojno zagotovile, da bodo investicijski načrti izvedeni tako, da bo ciljni sistem daljinskega ogrevanja izpolnil merila za „učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje“, kot je določeno v prenovljeni direktivi o energetske učinkovitosti, v roku 10 let.</p>
	<p>Ali naj kazalniki na ravni programa vključujejo tudi potencialne prihranke/količino energije sledilnih DHC?</p>
	<p>Da, če vlagatelji količinsko opredelijo število sledilnih primerov (podjetij za daljinsko ogrevanje), za katere bo zagotovljen prenos znanja. Neodvisni ocenjevalci bodo ocenili ustreznost, ambicioznost in verodostojnost predlaganih števil glede na predlagane dejavnosti.</p>

LIFE-2025-CET-ENERPOV	
	<p>So stroški opreme ali prenove upravičeni?</p>
	<p>Ne, v okviru razpisa za zbiranje predlogov LIFE-2025-CET stroški infrastrukture in opreme niso upravičeni. Program LIFE CET ne financira tehnologij, temveč proces in vzpostavitev storitev ali dejavnosti, ki spodbujajo naložbe v energetske učinkovitost ali obnovljive vire energije. V izjemnih primerih se lahko nekateri omejeni stroški opreme ali cenovno ugodnih naprav štejejo za upravičene do financiranja, če je v predlogu utemeljeno, da so nujno potrebni za izključni namen ukrepa (npr. nadzorne naprave).</p>
	<p>V okviru področja A, druga alineja: Ali je lahko podpora politikam usmerjena tudi na podnacionalno raven?</p>
	<p>V tej alineji je glavni poudarek na državni ravni. Vendar se lahko v jasno utemeljenih primerih, odvisno od velikosti in institucionalne ureditve v državi, upošteva tudi omejena analiza in/ali podpora na regionalni ravni. Prijavitelji morajo s predloženim predlogom prepričati strokovnjake, zakaj bi bila podpora za izvajanje določb direktive o energetske učinkovitosti – EED (prenovitev), ki se nanašajo na energetske revščino, na poddržavni ravni učinkovitejša za okrepitev in zaščito energetske revnih gospodinjstev.</p>
	<p>V okviru področja A, prva alineja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ali lahko energetske občutljive observatorije vzpostavijo tudi zasebni subjekti ali fundacije? - Ali je takšne observatorije mogoče vzpostaviti tudi na regionalni ravni

<p>Državni opazovalni urad za energetske revščine lahko ustanovijo javni in/ali zasebni organi ali subjekti. Pričakuje se, da bodo v opazovalnem uradu zastopane vse ustrezne skupine deležnikov, kar bo zagotovilo legitimost tega urada kot osrednje informacijske točke, ki na primer prispeva k spremljanju in zbiranju podatkov, podpira ustrezne strokovnjake, izboljšuje razumevanje energetske revščine in nudi pomoč pri določanju ustrezne (državne) strategije.</p> <p>Predvideva se, da bodo opazovalni uradi ustanovljeni predvsem na državni ravni. Vendar se lahko v jasno utemeljenih primerih, odvisno od velikosti in institucionalne ureditve v državi, upoštevajo tudi opazovalni uradi na regionalni ravni.</p>
--

<p>Prijavitelji morajo s predloženim predlogom prepričati strokovnjake, zakaj bi bil opazovalni urad na regionalni ravni ustrežnejši.</p>
<p>V okviru področja B, ki se nanaša na podporo prenovi večstanovanjskih stavb:</p>
<p>Ali se od projektov pričakuje, da bodo v okviru predlaganih aktivnosti dejansko izvajali prenove stavb?</p>
<p>Ne, ni treba, da so dejanska prenovitvena dela del predlaganih dejavnosti. Zaradi predlaganega ukrepa naj bi prišlo do dejanskih prenov, vendar se ne pričakuje, da bi v času trajanja predlaganega ukrepa prišlo do prenove večstanovanjskih stavb, če to ni realno. Veliko je odvisno od izhodišča predlaganih dejavnosti. Vendar se od predlaganih dejavnosti pričakuje, da bodo izvedeni konkretni ukrepi, ki bi lahko verodostojno privedli do pričakovanih učinkov, vključno s prenovo stavb, in ki bodo podprti z ustreznimi dokazi.</p>

<p>LIFE-2025-CET-LOCAL</p>	
	<p>Morajo prijavitelji obravnavati vse navedene pričakovane vplive?</p>
	<p>V predlogih je treba obravnavati le tiste kazalnike učinka, navedene v razpisu, ki so pomembni glede na področje uporabe, cilje in pričakovane rezultate predlaganega ukrepa.</p>
	<p>Morajo prijavitelji obravnavati vse točke v rubriki »področje«?</p>
	<p>V predlogih je treba obravnavati eno ali več področij dela iz rubrike »področje«. Če prijavitelji obravnavajo več kot eno točko, predlog ni nujno ustrežnejši.</p>
	<p>Morajo biti lokalne in regionalne oblasti upravičenci konzorcija?</p>
	<p>Lokalnih in regionalnih oblasti ni treba vključiti med upravičence, vendar morajo biti javni organi močno vpeti v predlagane dejavnosti.</p>
	<p>Kaj je ambiciozen program krepitve zmogljivosti?</p>
	<p>Programi krepitve zmogljivosti za izvajanje načrtov in ukrepov CET morajo biti ne le ambiciozni, temveč tudi obsežni in poglobljeni, s trajnimi učinki in prilagojeni. Ambicioznost bomo ocenjevali glede na število usposobljenih udeležencev, obseg in globino ponudbe usposabljanja. Poleg tega se lahko za merjenje stopnje ambicioznosti uporabijo posebni kazalniki, povezani s temami: število oblikovalcev politik/javnih uslužbencev z izboljšano zmogljivostjo/usposobljenostjo in povprečno število ur usposabljanja na udeleženca v programih krepitve zmogljivosti. Po potrebi se lahko predlagajo tudi kazalniki za posamezne projekte.</p>
	<p>Kaj pomeni izraz »organizacijske strukture«?</p>

	<p>Organizacijske strukture morajo olajšati izvajanje načrtov in ukrepov za prehod na čisto energijo na celovit in medsektorski način. Omogočati morajo tudi dialog z drugimi ravnmi upravljanja in ključnimi deležniki. Te strukture so lahko nove ali obstoječe. Oblika in izvajanje organizacijskih struktur sta odvisna od konteksta, če so njihovi cilji usklajeni z zahtevami iz besedila teme. V temi je naveden primer organizacijskih struktur, omenjeno pa je tudi, da lahko vključujejo medsektorske skupine v lokalnih in regionalnih oblastnih organih.</p>
--	--

	LIFE-2025-CET-INDUSTRY
	<p>V okviru področja B: Kaj naj prijave vključujejo glede naložbenih načrtov?</p> <p>Pristopi k industrijskemu energetskega sodelovanju, ki se bodo razvijali v času trajanja projekta, naj vodijo do začetka konkretnih naložb. Prijave naj vključujejo oceno predvidenega naložbenega portfelja, ki ga projekt namerava razviti, vključno z dobro utemeljenimi predpostavkami glede sodelujočih podjetij, naložbenih stroškov in pričakovanih energetskih prihrankov. V okviru projekta se ne pričakuje dejanska izvedba teh naložb, je pa treba vključiti eno ali več poročil oziroma rezultatov, ki dokumentirajo predvideni naložbeni portfelj. Pričakuje se tudi, da bo ta naložbeni portfelj podprt s strani relevantnih deležnikov, torej javnih in/ali zasebnih organizacij, ki bodo od načrtovanih naložb imele koristi ali jih podpirale.</p>
	<p>V okviru področja B: Koliko podjetij in regionalnih/lokalnih industrijskih območij oziroma grozdov naj projekt cilja?</p> <p>Tema razpisa ne določa natančnega števila podjetij ali industrijskih grozdov oziroma območij, ki jih naj projekt naslavlja. Prijavitelji naj utemeljijo, kako izbor ciljanih podjetij in industrijskih območij ali grozdov prispeva k preverjanju predlaganega pristopa industrijskega energetskega sodelovanja. Geografski obseg teh podjetij in območij naj bo v skladu s predlaganim pristopom (npr. skupna raba energetske infrastrukture, storitev ipd.), z namenom čim večjega dosega učinkov.</p>
	<p>V okviru področja A: Ali lahko prijava obravnava več kot eno tehnologijo in/ali več kot en sektor?</p>

Da. Prijave lahko obravnavajo eno ali več tehnologij, ki jih je treba integrirati v določen sektor ali industrijski proces. Prav tako se lahko odločijo za soustvarjanje poenostavljenih, standardiziranih rešitev, usmerjenih v določen energetski proces, ki je relevanten za več sektorjev. Vendar mora biti to dobro utemeljeno (npr. z vidika integracije tehnologije, učinkov, uspešnosti itd.) ter podprto z aktivnim vključevanjem relevantnih deležnikov (npr. krovne organizacije, ki predstavljajo tako ponudnike tehnologij kot končne industrijske uporabnike). Upoštevati je treba, da prijava, ki obravnava več tehnologij in/ali sektorjev, ne bo nujno prejela višje ocene pri evalvaciji.

V okviru področja A: Ali so industrijske toplotne črpalke primerna tehnologija?

Da, vendar upoštevajte, da sta bila lani pod temo LIFE-2024-CET-HEATPUMPS izbrana že dva projekta, ki sta osredotočena na integracijo industrijskih toplotnih črpalk v sektorjih prehrane, papirne in kemične industrije. Nove prijave naj ne podvajajo obstoječih projektov. Več podrobnosti o teh dveh projektih bo kmalu objavljenih na portalu EU Funding & Tenders. Konkretno jih lahko preverite na dnu te strani: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/LIFE-2024-CET-HEATPUMPS>

Ali morajo sodelujoča podjetja biti upravičenci v konzorciju?

Ne, podjetij ni treba vključiti kot upravičence v konzorcij. Ker pa je njihova udeležba in zavezanost ključna za obe vsebinski področji, morajo prijavitelji jasno prikazati, kako bo to zagotovljeno. Prijavi se lahko priložijo tudi pisma o nameri podjetij ali organizacij, ki jih zastopajo.

V okviru področja B: Ali mora biti „vzpostavitev energetske infrastrukture“, kot je navedeno med pričakovanimi učinki, dejansko izvedena v času trajanja projekta?

Ne. Prijavitelji ne potrebujejo v celoti izvesti vzpostavitve relevantne energetske infrastrukture (npr. proizvodnja energije iz OVE, shranjevanje energije, omrežja za daljinsko ogrevanje/hlajenje) v času trajanja projekta. Zadostuje, da razvijejo poslovni model, da je infrastruktura vključena v investicijski načrt in da se idealno faza zagona prične v petih letih po zaključku projekta. Upoštevajte, da stroški opreme in infrastrukture v okviru tega razpisa niso upravičeni.
Ali so projekti, ki spodbujajo uporabo zelenega vodika, upravičeni?
Da. Vendar pa demonstracija tehnologije ni upravičena v okviru te teme.

LIFE-2025-CET-PDA	
Se lahko financiranje združuje z drugimi viri financiranja EU?	Projekti, izbrani v okviru teme pomoč za razvoj projektov (PDA), lahko prejmejo 95-odstotno stopnjo financiranja, njihove posebne dejavnosti pa se ne smejo (dvojno) financirati iz nobenega drugega programa financiranja (EU). Vendar pa lahko projekti PDA za dejanske naložbe, ki naj bi se začele izvajati pred koncem ukrepa, pridobijo sredstva EU, npr. iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI), ali posojila Evropske investicijske banke (EIB).
Kako je pomoč za razvoj projektov povezana z evropskim instrumentom za lokalno energetska pomoč (ELENA)?	Dejavnosti projektne razvojne pomoči (PDA), ki se izvajajo v okviru razpisa LIFE-2025-CET, dopolnjujejo evropski instrument za lokalno energetska pomoč (ELENA), ki ga izvaja Evropska investicijska banka (EIB). Medtem ko je cilj programa PDA podpreti javne in zasebne nosilce projektov pri zagonu portfeljev projektov z (okvirnim) obsegom naložb med 7,5 milijona EUR in 50 milijoni EUR, instrument EIB-ELENA običajno podpira večje naložbe nad 30 milijonov EUR.
Je mogoče predlog oddati, če deli naložbenega programa/projektov že obstajajo?	Predlog se še vedno lahko odda za druge dele naložbenega programa/projekta. Obstoječe naložbe je treba jasno izpostaviti, da bi se izognili dvojnemu financiranju. Predlagatelji morajo v prijavnem obrazcu opisati (lokalni) strateški okvir in predhodne/tekoče ustrezne naložbene projekte, na katerih bo predlog temeljil.

Kakšen je dejanski rezultat, ki se pričakuje od projektov razvojne pomoči (PDA)?

Pričakuje se, da bodo projekti spodbudili naložbe v vrednosti vsaj 15 milijonov EUR za vsak milijon EUR podpore EU (10 milijonov EUR v primeru izključnih naložb v stanovanjske stavbe). Predlagane naložbe v trajnostno energijo projektov PDA bo treba začeti izvajati pred koncem ukrepa in v zvezi s tem bo treba predložiti oprijemljive dokaze. To pomeni, da morajo biti ob koncu trajanja projekta podpisane pogodbe za naložbe v trajnostno energijo, npr. gradbene pogodbe, pogodbe o energetske učinkovitosti, pogodbe na ključ. Predlogi morajo biti tudi vzorčni primer za izvajanje organizacijskih inovacij za uporabo naložbenega programa in/ali v zvezi s finančnim inženiringom.

Kakšen je namen pomoči pri razvoju projektov (PDA)?

Namen teme pomoč pri razvoju projektov (PDA) je pomoč javnim in zasebnim nosilcem projektov, da svojo projektno idejo spremenijo v konkretni naložbeni program. To vključuje pridobivanje tehničnega, ekonomskega in/ali pravnega strokovnega znanja, potrebnega za razvoj in izvajanje naložbenih projektov na področju trajnostne energije (kar sproži dejanski začetek izvajanja teh naložb med izvajanjem ukrepa).

Kako je mogoče »(organizacijske) inovacije« zagotoviti v okviru dejavnosti projektne razvojne pomoči?

V predlogih je treba zagotoviti (organizacijske) inovacije za zagon naložbenega programa in/ali v zvezi s finančnim inženiringom. To lahko med drugim pomeni:

* Pri organizaciji naložbenega programa: ustanovitev posebnih enot za razvoj projektov, združevanje manjših naložb in/ali združevanje več sredstev v obsežen naložbeni program, da se izboljša bančna sposobnost/investicijska sposobnost; ciljno usmerjeno sodelovanje deležnikov za pridobitev naložb itd.

* Pri finančnem inženiringu: sheme, ki uporabljajo prilagodljive finančne modele, ki spodbujajo zasebno financiranje (tudi z »mešanjem« z javnimi sredstvi) in se izrazito razlikujejo od »tradicionalnih« naložbenih modelov v ciljnem sektorju/regiji, kjer lastnik financira naložbe s kapitalom, posojili in/ali subvencijami, vključno z npr. pogodbenim zagotavljanjem prihranka energije (EPC)/razvojem podjetij za energetske storitve (ESCO), z različnimi drugimi modeli »plačila za učinkovitost« ali »plačila po prihrankih«, s financiranjem na podlagi računov ali davkov, s posebnimi investicijskimi skladi za energetske učinkovitost (vključno z odkupom terjatev, obnovljivimi ali jamstvenimi skladi), z zelenimi posojili in hipotekami itd.

Prijavitelji morajo v predlogu pojasniti poseben kontekst (organizacijske) inovacije.

Kako podrobno je treba v predlogu razložiti naložbe, ki naj bi jih spodbudili?

V vlogi je treba opisati naložbe v trajnostno energijo, ki naj bi jih spodbudili (v obvezni prilogi »Preglednica naložb«, ki se nanaša na to temo ter je na voljo na portalu za financiranje in javne razpise). Odvisno od vrste naložbenega programa za trajnostno energijo, ki se bo financiral, se lahko v vlogo vključijo naloge za določitev popolne ravni podrobnosti o prihodnjih naložbah.

	<p>Upoštevajte, da se morajo naložbe, ki naj bi jih spodbudili, nanašati samo na naložbe v trajnostno energijo, tj. naložbe, ki so neposredno povezane s prihranki energije in/ali proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali so za to potrebne (prijavljeni znesek naložb, ki naj bi jih spodbudili, pa mora vključevati DDV samo za subjekte, ki ne morejo zahtevati njegovega povračila). Druge naložbe ne smejo biti vključene v predlagane »stroške naložb v trajnostno energijo«, ki se upoštevajo pri doseganju faktorja vzvoda 1 : 15 (1 : 10 v primeru izključnih naložb v stanovanjske stavbe), kot je pojasnjeno v opisu teme. Na primer, pri prenovi stavbe lahko stroški naložb v trajnostno energijo vključujejo zamenjavo oken ali barvanje fasade po izvedeni izolaciji. Vendar pa stroški barvanja hodnikov ali menjave kadi niso upravičeni.</p>
	<p>Kaj se v praksi plačuje iz sredstev pomoči za razvoj projektov (PDA)?</p>
	<p>Izčrpnega seznama upravičenih dejavnosti ni, vendar se za ustrezne štejejo le dejavnosti, ki so potrebne za začetek izvajanja naložb. »PDA plačuje možgane, ne opeke.«</p>
	<p>Dejanske naložbe v strojno opremo, temeljne raziskave ali tehnološki razvoj niso vključene. Stroški nadzora del se lahko v določenih okoliščinah krijejo, če so v celoti utemeljeni s posebnim kontekstom predloga.</p>
	<p>Po dosedanjih izkušnjah upravičeni stroški za PDA lahko vključujejo npr. delo osebja, najmanjše podizvajalcev za strokovno svetovanje (na primer o pravnih, finančnih ali tehničnih zadevah), potne stroške in dnevnice ter druge stroške, kot so objave. V praksi bodo iz sredstev PDA plačane dejavnosti, ki so potrebne za pripravo in pridobitev finančnih sredstev za naložbene programe, kot so študije izvedljivosti, vključitev deležnikov in skupnosti, priprava na razpisne postopke ali vzpostavitev posebne sheme financiranja/pristopa finančnega inženiringa, vključno z združevanjem naložbenih projektov na področju trajnostne energije v bančno sprejemljive pakete. Poleg tega so upravičeni stroški za pripravo akcijskega načrta za obveščanje o izkušnjah in rezultatih potencialnih izvajalcev po vsej EU.</p>
	<p>So naložbe v nove stavbe/nova sredstva upravičene?</p>
	<p>Pomoč za razvoj projektov (PDA) na splošno podpira (obnovitvene) ukrepe v zvezi z obstoječimi sredstvi. Vendar so zlasti kot del večjega projekta prenove lahko upravičene nekatere »nove naložbe«, na primer razširitev obstoječih omrežij daljinskega ogrevanja/hlajenja (pod pogojem, da razširjena omrežja v celoti temeljijo na nizkotemperaturni obnovljivi energiji ali odpadni toploti), ali tudi povezana proizvodnja obnovljive energije ali nekatere rešitve mestne mobilnosti. Poleg tega je upravičena tudi proizvodnja energije iz obnovljivih virov iz energetske skupnosti in drugih pobud, ki jih vodijo državljani (kot ciljni sektor).</p>
	<p>So naložbe v obnovljivo energijo upravičene?</p>
	<p>Pomoč za razvoj projektov (PDA) podpira ukrepe (energetske učinkovitosti) v zvezi z obstoječimi sredstvi. Vendar so povezane naložbe v obnovljive vire energije načeloma upravičene, zlasti kot del večjega projekta prenove. Poleg tega je upravičena tudi proizvodnja energije iz obnovljivih virov iz energetske skupnosti in drugih pobud, ki jih vodijo državljani (kot ciljni sektor).</p>

	<p>LIFE-2025-CET-BUILD SKILLS</p>
	<p>Kdaj bodo poročila, ki jih države članice oddajo v skladu s členom 28(6) Direktive</p>

	<p>o energetski učinkovitosti, javno dostopna?</p> <p>Oddana poročila bodo objavljena v tretjem četrtletju leta 2025 na platformi za poročanje o politikah Evropske komisije. Glede na rok za oddajo prijav v okviru razpisa LIFE-2025-CET se od prijav pod temo LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS ne pričakuje, da bodo vsebovala podrobna razmišljanja o teh poročilih. Po drugi strani pa se od uspešnih prijav, izbranih za financiranje, pričakuje, da bodo pri svojem delu upoštevale vsebino teh poročil.</p>
	<p>Ali je določeno največje trajanje projekta?</p> <p>V besedilu razpisne teme ni določeno največje trajanje projekta. Za prijavo, ki zaprosi za prispevek EU v višini do 1,5 milijona EUR (kot je navedeno v temi), in glede na obseg zahtevanih aktivnosti, bi bilo ustrezno trajanje približno 30 do 36 mesecev.</p>
	<p>V okviru področja A: Ali naj se prijave osredotočijo na izvajanje vseh ukrepov iz nacionalnega akcijskega načrta, ali je mogoče ciljati le posamezne ukrepe in regije?</p> <p>Prijavitelji se lahko odločijo za izvajanje izbranega nabora ukrepov iz nacionalnega načrta in akcijskega programa. Število izbranih ukrepov naj bo sorazmerno s trajanjem projekta in zaprosenim proračunom, razlogi za izbor pa morajo biti jasno utemeljeni v prijavi. Platforma naj sicer dosega nacionalno raven in vključuje vse ustrezne deležnike, vendar je lahko upravičeno, da se posamezni ukrepi izvajajo le v določenih regijah. Tudi to je treba jasno utemeljiti v prijavi.</p>
	<p>V okviru področja A in B: Kako odprta je zasnova obsežne nacionalne kampanje ozaveščanja in obveščanja? Ali naj kampanja predstavlja pomemben del predlaganih aktivnosti?</p> <p>Poleg zahtev, navedenih v besedilu razpisa, mora nacionalni načrt utemeljevati osredotočenost kampanje na konkretne vrzeli in poklice, kjer je to mogoče. Prijava mora jasno utemeljiti ustreznost in učinkovitost predvidenih aktivnosti</p>

kampanje za naslovitev teh vrzeli ter za vključevanje ustreznih strokovnjakov. Pričakuje se, da bo kampanja predstavljala pomemben del projektnih aktivnosti, okvirno vsaj 30 % razpoložljivih virov projekta.

V okviru področja A in B: Kako je treba razumeti kazalnike uspešnosti kampanje ozaveščanja in obveščanja, navedene v razpisnem besedilu?

Tema navaja več kazalnikov, ki se lahko uporabijo za spremljanje uspeha kampanje:

- skupni doseg (gross reach): skupno število kontaktov, ustvarjenih med kampanjo, torej število vseh prikazov kampanje ciljni skupini, vključno z večkratnimi prikazi isti osebi. Predstavlja skupen doseg kampanje;
- neto doseg (net reach): delež ciljne skupine, ki je bil z vsaj enim sporočilom kampanje dosežen, pri čemer se izloči podvajajoče se stike;
- prepoznavnost (recall): število oseb, ki se po izpostavljenosti kampanji lahko spomnijo ali pravilno prepoznajo vsaj eno sporočilo kampanje ali povezano znamko;
- povečano znanje: odstotek dosežene ciljne skupine, ki navaja, da se jim je zaradi kampanje povečalo znanje o obravnavani temi;
- odstotek ciljne skupine, ki je po kampanji ukrepala: delež doseženih posameznikov, ki navajajo, da so kot rezultat kampanje izvedli določen ukrep.

Seznam je okviren, v prijavi se lahko predlagajo tudi drugi kazalniki. Izbira kazalnikov in metode za spremljanje učinkov morajo biti jasno določene.

Za področji A in B: Ali se pričakuje, da bodo v prijavi vključeni strokovnjaki za komuniciranje (za načrtovanje in izvajanje kampanje) ter strokovnjaki za analizo stanja (za področje B)?

Za zagotavljanje kakovosti in učinka projekta je pomembno, da prijave izkazujejo zadostno strokovno znanje na teh področjih – bodisi preko članov konzorcija bodisi preko najema storitev.

Ali bodo imele prednost prijave iz držav, ki že imajo vzpostavljeno platformo in načrt?

Ne. Vse prijave iz držav, ki so upravičene do sodelovanja v programu LIFE, so dobrodošle. Tema vključuje tudi področje B, ki je namenjeno (ponovni) vzpostavitvi nacionalnih platform za znanja in spretnosti, in sicer posebej v državah, ki nimajo posodobljene nacionalne platforme in načrta. Prijavitelji v tem sklopu so vabljeni, da izhajajo iz nacionalnega načrta, podprtega v okviru programa Intelligent Energy Europe v ciljni državi.

Ali je obseg A teme namenjen izključno podpori organizacijam, ki so razvile nacionalno platformo v okviru razpisov LIFE CET za leti 2021 in 2022, ali lahko tudi drugi subjekti oddajo vlogo, na primer za razširitev ali dodajanje novih funkcionalnosti obstoječim platformam?

Tema razpisa LIFE-2025-CET (področje A) se osredotoča na zagotavljanje podpore obstoječim platformam, financiranim v okviru razpisov za leti 2021 in 2022, zlasti z izvajanjem nacionalnih načrtov za razvoj znanj in spretnosti, ki so bili razviti v okviru prejšnjih projektov, ter z oblikovanjem obsežne nacionalne komunikacijske in ozaveščevalne kampanje. V okviru obsega A se lahko prijavi katera koli organizacija iz upravičene države, vključno z organizacijami, ki prej niso sodelovale pri razvoju platforme in pripravi načrta. Vendar tema jasno zahteva predloge za nadaljnje delovanje nacionalne platforme, kar bi bilo brez podpore prejšnjega projekta težko zagotoviti. Kot je navedeno v opisu teme, „bo v dani državi na koncu podprta le ena platforma“. Glede na to je priporočljivo, da se vlagatelji, ki prej niso bili vključeni v razvoj platforme, obrnejo na odgovorne organizacije in raziskajo možnosti za skupno oddajo vloge. V ta namen vlagatelje vabimo, da si ogledajo naslednjo povezavo, na kateri so navedeni ustrezni projekti:

<https://buildup.ec.europa.eu/en/skills/skillsprojects?f%5B0%5D=programme%3Alifecet2030>.

S klikom na „projekt in rezultati“ bo vlagatelj preusmerjen na portal za financiranje in razpise, kjer je naveden seznam vključenih organizacij. Z njimi se lahko poveže prek gumb „Kontaktna organizacija“.

LIFE-2025-CET-BETTERRENO

Ali so stroški prenove stavbe upravičeni do financiranja?

Prijave naj se osredotočajo predvsem na netehnološke ovire in ne smejo biti usmerjene v dejanski razvoj tehnologij, prav tako ne smejo vključevati stroškov za dejanska gradbena dela in gradbene materiale. Tehnološke rešitve se obravnavajo kot podpora izvajanju aktivnosti, ne pa kot osrednji element projekta v okviru te teme. Zato se stroški, upravičeni v okviru te teme, ne pričakujejo kot neposredno financiranje aktivnosti prenove stavb.

Ali je ta tema namenjena izključno stanovanjskim stavbam?

Tema ni predpisana glede vrste ali segmenta stavb, ki jih je treba obravnavati. Prijave lahko vključujejo različne vrste stavb – stanovanjske, nestanovanjske, javne ali zasebne – ali pa se osredotočijo le na eno vrsto stavb.

Ali lahko prijava obravnava več kot eno vsebinsko področje?

Besedilo teme prijavitelje spodbuja, da se osredotočijo na eno vsebinsko področje, saj se pristopi, aktivnosti in vključeni deležniki med posameznimi področji običajno precej razlikujejo. Če se prijavitelji odločijo, da bodo naslovili več kot eno področje, je to možno, vendar mora biti dobro utemeljeno. Prijava mora jasno opredeliti, katero je njeno glavno področje, dodatne obravnavane vidike pa mora ustrezno in smiselno vključiti v celoten koncept projekta ter jih povezati z deležniki v konzorciju. Prijavitelji naj se izogibajo umetnemu širjenju obsega prijave.

Ali so stroški opreme upravičeni?

Določeni omejeni stroški opreme so lahko upravičeni do financiranja, če je v prijavi ustrezno utemeljeno, da so takšni stroški nujno potrebni za izvedbo ključnih aktivnosti projekta. To je lahko na primer oprema za spremljanje in testiranje. Upravičenost stroškov opreme je predmet amortizacije v času trajanja projekta.

LIFE-2025-CET-PRIVAFIN	
Ali je mogoče v predlog vključiti samo eno državo?	Da. Predloge lahko predloži en sam vlagatelj ali vlagatelji iz ene same upravičene države, čeprav lahko predlogi vključujejo vlagatelje iz več kot ene države. Enak pogoj za upravičenost velja za teme LIFE-2025-CET-BUILDSKILLS, LIFE 2025-CET-OSS in LIFE-2025-CET-PDA.
Ali je treba finančni sistem vzpostaviti v več državah?	Ne. Finančni sistem je treba vzpostaviti v vsaj eni upravičeni državi v okviru programa LIFE, da se zagotovi razvoj trdnega in robustnega niza naložb. Upoštevajte, da se od predlogov pričakuje, da načrtujejo ponovitev in/ali uvedbo sheme, ki je predvidena zunaj regije(-ij), namenjene vzpostavitvi, vključno z analizo pravnih in tržnih pogojev za ponovitev. Regija(-e) se nanaša(-jo) na podnacionalna ozemlja.
Ali je treba naložbe izvesti do konca projekta?	Ne. Zahteva se, da so inovativni finančni programi operativni do konca projekta in pripravljene za financiranje naložb. Zato se naložbe lahko izvedejo po koncu ukrepa. Da pa se zagotovi, da je finančni program operativen in pripravljen za financiranje naložb ob koncu projekta, je lahko primerno, da se nekatere naložbe obdelajo med projektom, kar vodi do odločitev o financiranju.
Kaj se pričakuje v smislu »project pipeline«?	

Predlogi morajo zagotoviti razpoložljivost povpraševanja v obliki »project pipeline-a«, ki izpolnjuje zahteve sheme, zlasti na regionalni in nacionalni ravni. S tem se želi preprečiti, da bi se razvila shema financiranja, za katero ni zadostnega povpraševanja. Predpostavka, da bo povpraševanje zadostno, morda ne bo veljala za verodostojno brez podrobne analize potencialnih projektov v pripravi (lastniki projektov, vrste naložb, količinska opredelitev trga) in jasne strategije za sodelovanje pri teh projektih v pripravi.

Upoštevajte, da se od predlogov ne pričakuje, da bodo sami razvili projekte v pripravi; lahko se opirajo na obstoječe projekte v pripravi, vključno s tistimi, ki so bili razviti v okviru programov in pobud na regionalni in nacionalni ravni.

Ali naj se ciljne naložbe financirajo izključno iz zasebnih sredstev?

Ne. Inovativni finančni mehanizmi, ki jih je treba razviti, naj se osredotočajo na pridobivanje dodatnih zasebnih virov financiranja. Vendar pa so lahko glede na sektor in državo na voljo javni programi podpore za financiranje enakih vrst naložb, kot so tiste, na katere se nanaša predlog. Predlogi naj opredelijo te javne programe in pokažejo, kako jih dopolnjujejo ali celo sodelujejo z njimi.

Ali je treba podrobno opisati inovativne sheme financiranja, ki so že obravnavane v predlogu?

Prosimo, da pozorno preberete elemente, navedene v opisu teme, ki jih morajo predlogi upoštevati.

Na podlagi preteklih izkušenj s podobnimi razpisi, ki obravnavajo inovativne sheme financiranja, morajo predlogi zlasti:

- vsebovati dovolj jasen, konkreten in zrel koncept v zvezi z razvitimi finančnimi rešitvami, ciljnim sektorji/vrstami naložb itd.

- dokazati, da dejansko odgovarjajo dejanskim potrebam trga in da se lahko pričakuje, da bodo imeli ustrezen konkreten (tržni) učinek

- na sledljiv način prikazati gospodarsko in finančno izvedljivost predvidenih rešitev in vsebovati ustrezno (vsaj predhodno) analizo trga in ovire;

ter na primeren način obravnavati sprejemljivost na trgu, na primer s pojasnitvijo, ali so ključne zainteresirane strani, zlasti akterji finančnega sektorja, že vključeni, ali s katero strategijo sodelovanja bo to mogoče učinkovito doseči.

Ali lahko predlagani inovativni finančni programi obravnavajo izključno naložbe v obnovljive vire energije?

Ne. Glede na ambiciozno podnebno in energetska politiko EU, vključno s posebnimi cilji za leti 2030 in 2050, bodo potrebne znatno večje naložbe v trajnostno energijo. V tem kontekstu je treba zlasti znatno povečati naložbe v energetska učinkovitost, ki imajo posebne značilnosti. Zato lahko inovativni finančni programi za naložbe v trajnostno energijo zajemajo tudi male obnovljive vire energije, vendar morajo biti jasno usmerjeni v energetska učinkovitost.

Ali je pri obravnavanju pričakovanih vplivov v zvezi s številom zasebnih finančnih udeležencev pomembno, kakšni udeleženci so vključeni?

Da. Predlog mora opredeliti ne le število zasebnih finančnih udeležencev, ki so bili doseženi, ampak tudi opisati, kakšne vrste finančnih institucij (banke, upravitelji premoženja, lastniki premoženja itd.) so ciljne, in, kadar je to ustrezno, podati oceno njihovega obsega naložb in/ali upravljanega kapitala. Ni treba utemeljiti vplivov na kazalnike, navedene v opisu teme, ki niso relevantni za projekt, vendar se od predlogov pričakuje, da bodo vsebovali bolj specifične kazalnike vpliva, povezane s kontekstom predloga. Predlagani vplivi morajo biti količinsko opredeljeni in podrobno utemeljeni, tako za čas trajanja projekta kot tudi za obdobje po njem.

Kje lahko najdem primere preteklih ali tekočih projektov, ki obravnavajo to temo?

Na informativnem dnevu je bilo predstavljenih več uspešnih projektov, financiranih v okviru podobnih tem predhodnega programa Obzorje 2020 – Energetska učinkovitost, predstavitev pa so na voljo na spletni strani LIFE, posvečeni temi PRIVAFIN (https://cinea.ec.europa.eu/funding-opportunities/calls-proposals/crowdingprivate-finance-0_en). Predlogi, financirani v okviru predhodnih tem LIFE-2021-CET-INNOFIN, LIFE2021-CET-MAINSTREAM, LIFE-2022-CET-INNOFIN, LIFE-2022-CET-MAINSTREAM, LIFE-2023-CET-PRIVAFIN, LIFE-2024-CET-PRIVAFIN so na voljo v razdelku projekti na portalu za financiranje in razpise, ko bodo podpisane pogodbe o dodelitvi sredstev. Vendar pa prejšnje teme niso bile povsem enake kot letos. Predlogi morajo čim bolj odgovarjati na trenutni razpis za zbiranje predlogov, hkrati pa nadgrajevati prejšnje projekte.

Ali mora moj predlog prinašati rezultate na vseh navedenih kazalnikih učinka?

Ne. Tema vsebuje seznam kazalnikov učinka, ki se bodo uporabili za oceno kriterija učinka, vendar glede na vsebino vsakega posameznega predloga nekateri kazalniki morda ne bodo relevantni.

Ni treba utemeljiti vplivov na kazalnike, navedene v opisu teme, ki niso relevantni za projekt, vendar se od predlogov pričakuje, da bodo zagotovili bolj specifične kazalnike učinka, povezane s kontekstom predloga.

Predlagani vplivi morajo biti količinsko opredeljeni in podrobno utemeljeni, tako za čas trajanja projekta kot tudi za obdobje po njem.

Ali lahko predlagani inovativni finančni programi obravnavajo izključno naložbe v obnovljive vire energije?

Ne. Glede na ambiciozno podnebno in energetska politiko EU, vključno s posebnimi cilji za leti 2030 in 2050, bodo potrebne znatno večje naložbe v trajnostno energijo. V tem kontekstu je treba zlasti znatno povečati naložbe v energetska učinkovitost, ki imajo posebne značilnosti. Zato lahko inovativni finančni programi za naložbe v trajnostno energijo zajemajo tudi male obnovljive vire energije, vendar morajo biti jasno usmerjeni v energetska učinkovitost.

Ali je pri obravnavanju pričakovanih vplivov v zvezi s številom zasebnih finančnih udeležencev pomembno, kakšni udeleženci so vključeni?

Da. Predlog mora opredeliti ne le število zasebnih finančnih udeležencev, ki so bili doseženi, ampak tudi opisati, kakšne vrste finančnih institucij (banke, upravitelji premoženja, lastniki premoženja itd.) so ciljne, in, kadar je to ustrezno, podati oceno njihovega obsega naložb in/ali upravljanega kapitala. Ni treba utemeljiti vplivov na kazalnike, navedene v opisu teme, ki niso relevantni za projekt, vendar se od predlogov pričakuje, da bodo vsebovali bolj specifične kazalnike vpliva, povezane s kontekstom predloga.

Predlagani vplivi morajo biti količinsko opredeljeni in podrobno utemeljeni, tako za čas trajanja projekta kot tudi za obdobje po njem.